

Bryssel, 21. marraskuuta 2025
(OR. en)

15782/25

COMPET 1218
MI 940

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	<i>Neuvoston (kilpailukyky (sisämarkkinat, teollisuus, tutkimus ja avaruus)) 8. joulukuuta 2025 pidettävän istunnon valmistelu</i> Sähköinen kaupankäynti: tuotteiden vaatimustenmukaisuuteen ja valvontaan liittyvät haasteet – <i>Keskustelu</i>

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion ilmoitus aiheesta ”Sähköinen kaupankäynti: tuotteiden vaatimustenmukaisuuteen ja täytäntöönpanon valvontaan liittyvät haasteet” kilpailukykyneuvostossa 8. joulukuuta 2025 käytävää keskustelua varten.

TAUSTA-ASIAKIRJA**Kilpailukykyneuvoston istunto****Bryssel, 8. joulukuuta 2025***Sähköinen kaupankäynti: tuotteiden vaatimustenmukaisuuteen ja valvontaan liittyvät haasteet*

Viime vuosikymmeninä eurooppalaiset ja maailmanlaajuiset kulutustottumukset ja liiketoimintakäytännöt ovat muuttuneet merkittävästi. Sähköisen kaupankäynnin ala on kasvanut huomattavasti, ja siitä on tullut maailmantalouden keskeinen osatekijä, joka muuttaa perusteellisesti tapaa, jolla tavaroita ostetaan ja myydään EU:ssa ja muualla maailmassa. Vuonna 2022 EU:hun tuli kolmansista maista 1,4 miljardia arvoltaan vähäistä pakettia (arvo enintään 150 euroa), ja määrä kasvoi merkittävästi 4,6 miljardiin vuonna 2024¹. Sähköisen kaupankäynnin nopea yleistymisen on tuonut esiin useita sääntelyhaasteita, jotka uhkaavat sisämarkkinoiden yhteenkuuluvuutta ja toimintaa. Yksi suurimmista haasteista liittyy kolmansista maista EU:hun tulevien laittomien ja vaatimustenvastaisten tuotteiden yleistymiseen sekä viranomaisten mahdollisuuksiin ja edellytyksiin valvoa vaatimusten noudattamista eri aloilla.

Iso osa verkkomarkkinapaikoilla tarjottavista ja suoraan kolmansista maista EU:n kuluttajille toimitettavista tuotteista ei täytä vaadittuja standardeja ja lakisääteisiä vaatimuksia². Koska verkkomarkkinapaikoilla on rajalliset vaatimukset varmistaa velvoitteiden noudattaminen, ne toimivat väylinä kolmansien maiden myyjille, jotka voivat saattaa tuotteensa sisämarkkinoille etäältä ilman perinteistä tuojaa, joka olisi vastuussa velvoitteiden noudattamisesta.

¹ Sisämarkkinastrategia: EU:n valvontatietojen mukaan vuonna 2024 EU:hun tuotiin 4,6 miljardia arvoltaan vähäistä lähetystä (arvo enintään 150 euroa). Määrä on lähes kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 2023 (2,4 miljardia), ja se on yli kolminkertaistunut vuoteen 2022 (1,4 miljardia) nähden.

² Sisämarkkinastrategia: Kuluttajajärjestön tarkastuksessa tunnetulla suurella verkkokauppa-alustalla luetelluista tuotteista lähes kaikki testatut tuotteet, kuten kypärät, kosmetiikka, lelut ja lisälaitteet, kynttilät ja pesusienet sekä sähköiset ja verkkoon liitettävät tuotteet, olivat vaarallisia. Niissä ei myöskään annettu vaadittavia tietoja, kuten turvallisuusohjeita tai ainesosaluetteloita, ja/tai ne sisälsivät vääriä väitteitä.

Nykyinen täytäntöönpanojärjestelmä ei kykene riittävällä tavalla käsittelemään kolmansista maista tulevien tuotteiden valtavaa määrää³. Verkkokauppatuonnit rasittavat EU:n kahden puolustuslinjan – tulliviranomaisten ja markkinavalvontaviranomaisten – jo ennestään rajallisia resursseja. Eurooppalaisia sääntöjä noudattavat yritykset ovat epäedullisessa kilpailuasemassa, kun ne käyttävät yhä enemmän resursseja asiaankuuluvan unionin lainsäädännön noudattamisen varmistamiseen. Lisäksi vaarallisten tai vaatimustenvastaisten tuotteiden määrän räjähdysmäinen kasvu voi aiheuttaa vakavia terveys- ja turvallisuusriskejä kuluttajille sekä vaikuttaa kielteisesti ympäristöön ja EU:n kilpailukykyyn.

Viime vuosikymmenen aikana on toteutettu asteittain toimenpiteitä verkkokauppatuonnin haasteisiin vastaamiseksi useiden asiaan liittyvien säädösten puitteissa, erityisesti digipalvelusäädöksen, markkinavalvonta-asetuksen ja yleisen tuoteturvallisuusasetuksen. Sähköiseen kaupankäyntiin liittyvät ongelmat ovat kuitenkin sitkeitä, ja haasteet kasvavat entisestään kolmansista maista tulevien tuotteiden määrän lisääntyessä jatkuvasti.

Komissio on tänä vuonna toistuvasti käsitellyt sähköiseen kaupankäyntiin liittyviä kasvavia haasteita. Helmikuussa esiteltiin sähköistä kaupankäyntiä koskeva tiedonanto, joka muodostaa kattavan EU:n keinovalikoiman turvallista ja kestävästä verkkokaupasta varten. Tiedonannossa hahmoteltiin komission lähestymistapa verkkokaupan asettamiin haasteisiin vastaamiseksi ja keskityttiin siihen, että täytäntöönpanoviranomaisten on omaksuttava kokonaisvaltainen ja hyvin koordinoitu lähestymistapa, voimassa olevaan lainsäädäntöön on tehtävä useita rakenteellisia muutoksia ja asiaa koskeva EU:n lainsäädäntö, jolla suojellaan kuluttajia verkossa, on pantava tehokkaasti täytäntöön, mukaan lukien digipalvelusäädöksen täytäntöönpano.

³ Sisämarkkinastrategia: Euroopan markkinoille unionin ulkopuolelta tulevien tuotteiden valtavan määrän vuoksi on mahdotonta varmistaa tulli- ja markkinavalvontatarkastuksilla, että tuotteet ovat täysin vaatimustenmukaisia. Viimeisimmän verotuksen ja tulliliiton pääosaston tuotteiden vaatimustenmukaisuutta koskevan kertomuksen mukaan vain 82 tuotetta tarkastettiin miljoonasta, tulliviranomaiset keskeyttivät 51 tuotteen tuonnin vaatimustenmukaisuuteen tai turvallisuuteen liittyvien huolenaiheiden vuoksi ja vain 13 tuotteelta evättiin pääsy EU:hun (<https://op.europa.eu/fi/publication-detail/-/publication/ea5db20e-840f-11f0-9af8-01aa75ed71a1/language-en>).

Myöhemmin komissio esitteli sisämarkkinastrategian, jossa korostettiin, että sähköiseen kaupankäyntiin liittyvät ongelmat, vanhentuneet tuotesäännöt ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudessa ilmenevät puutteet ovat haitallisimpia ja sitkeimpiä esteitä EU:n yrityksille. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi komissio piti mahdollisena ratkaisuna uuden EU:n markkinavalvontaviranomaisen perustamista sekä tuotelainsäädäntökehyksen nykyaikaistamista ja digitalisointia. Lisäksi parhaillaan Euroopan parlamentin kanssa neuvoteltavasta EU:n tulliuudistusta koskevasta ehdotuksesta, josta päästiin alustavaan yhteisymmärrykseen neuvostossa, voidaan päästä poliittiseen yhteisymmärrykseen. Ehdotukseen sisältyy muun muassa 150 euron suuruisen tullivapautuksen kynnyksarvon poistaminen, jolla pyritään ratkaisemaan useita ongelmia, jotka liittyvät kolmansista maista tuleviin laittomiin tuotteisiin. Komissio esitti äskettäin myös ajatuksen eurooppalaisesta tuotesäädöksestä, jonka odotetaan sisältävän ehdotuksia markkinavalvonta-asetuksen, uuden lainsäädäntökehyksen ja standardointiasetuksen tarkistamiseksi. Tällä aloitteella komissio pyrkii puuttumaan sähköiseen kaupankäyntiin ja tuotteiden vaatimustenvastaisuuteen liittyviin ongelmiin.

Edellä esitetyn perusteella pyydämme valtuuskuntia pohtimaan seuraavia kysymyksiä kilpailukyneuvostossa käytävää keskustelua varten:

1. Mitä lisätoimenpiteitä olisi toteutettava sähköisen kaupankäynnin alalla kansallisella tai EU:n tasolla kuluttajien suojelemiseksi, tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyn vahvistamiseksi?
2. Miten voimme parantaa koordinointia ja tehostaa täytäntöönpanon valvontaa nykyisen sääntelykehyksen puitteissa, jotta voimme paremmin vastata sähköisen kaupankäynnin laajentumisen aiheuttamiin haasteisiin? Missä määrin tarvitaan uusia lainsäädäntötoimenpiteitä sähköisen kaupankäynnin kasvavien ongelmien ratkaisemiseksi, esimerkiksi lisäämällä verkossa toimivien markkinapaikkojen vastuuta niiden alustoilla myytävistä tuotteista?